

Nyt fra

DANSK-JØDISK VENSKAB

Nr. 6 - December 2013 - 36. årgang

*Chanukafejring
Side 2*

*DJV 's arbejde i Israel
Side 3 - 5*

*DJV's Israelstævne 2013
Side 6-8*

*Jerusalem - et gensyn
Side 9-10*

DJV - et fælleskirkeligt arbejde for Israel

**Dansk-Jødisk
Venskab
Postboks 448
4700 Næstved**

**Konto 1551 000932 7398
mail: info@djvenskab.dk
web: www.djvenskab.dk
webmaster: Brian Kallehauge**

BESTYRELSE:

Eva Ravn Møenbak, formand,
4465 6252. E-mail:
ravn.moenbak@mail.tele.dk

Vagn Møenbak, kasserer,
4465 6252. E-mail:
ravn.moenbak@mail.tele.dk

Ingelise Gregersen, 7478 9373
E-mail: gregersen@email.dk

Filip Graversen, bladsekretær
5765 8989.
E-mail: graversen4171@os.dk

Kirsten Graversen, 5765 8989
E-mail: graversen4171@os.dk

Linda Møller, rejsesekretær,
5056 6414
E-mail: elkaer1@gmail.com

Brian Kallehauge, 24949806
E-mail:
brian.kallehauge@gmail.com

Nyt fra

DANSK-JØDISK VENSKAB

Redaktion:

Greta Axelsen, ansv.red.
3641 0623 E-mail: gax@privat.dk
Eva Ravn Møenbak
se ovenfor
Layout: Greta Axelsen

DJV VOLONTØR

Kontaktperson:
Linda Møller, se ovenfor

ARTIKLER, der gengives i
bladet, dækker ikke nødvendigvis
redaktionens synspunkter

EFTERTRYK

med tydelig kildeangivelse er
tilladt

Nyt fra Dansk-Jødisk Venskab
kan bestilles hos redaktøren eller
et af bestyrelsens medlemmer
eller hos:
Dansk-Jødisk Venskab,
Postboks 448, 4700 Næstved

Forsiden: Den jødiske del af det
gamle Jerusalem. Foto: Marvel

ISSN:2245-1021

Chanuka-fejring

Kære Israel-ven

Den 27. november om aftenen tændes det første lys i Chanuka-fejringen, der varer frem til d. 4. december. Den jødiske Chanuka-fest og den kristne Jul har det til fælles, at lyset symboliserer Guds indgreb i denne verdens mørke, og begge fester er glædesfester, der viser sig ved, at vi ønsker at give hinanden gode gaver.

I år har vi fejret de danske jøders redning i oktober 1943 fra nazisternes forfølgelser og dødslejre i Holocaust. Med dette brev beder vi dig om at være med til at vise Israel, at det jødiske folk stadig har mange venner i Danmark med et sindelag, der vil hjælpe og støtte, dér hvor der er behov for det, og som forstår Israels udsatte situation i en verden, der oftest ikke er dem positivt stemt.

Indeværende år har været endnu et år, hvor det jødiske folk har oplevet, at der er lande og folk, der udtrykker vilje til at udslette Israel, hvis befolkning derfor lever under et konstant stort pres. **I denne nød er der brug for opmuntring og støtte.** Der er i Israel mange fattige, børnerige familier, som har brug for en helt konkret håndsrækning.

Din gave vil gennem DJV's samarbejdspartnere i Israel blive formidlet til mange nødlidende familier og udsatte børn og unge. Enhver gave er et tegn på, at der er kristne Israel-venner i Danmark, der vil give en kærlig håndsrækning til det folk, som Bibelen kalder "Guds ejendomsfolk" (2. Mosebog 19,5).

Vi takker dig på forhånd for din gave til Dansk-Jødisk Venskabs arbejde i Israel

Du kan bruge vedlagte girokort eller indbetale via bank: reg. nr.: 1551. kontonr.: 000932 7398.

Mærk venligst din gave Nød

Vi ønsker vores jødiske venner Chag Sameach - Glædelig Chanuka. Jeg vil samtidig benytte lejligheden til at ønske alle en rigtig god Adventstid og en Glædelig Jul.

Hjertelige hilsner
f. Dansk-Jødisk Venskabs bestyrelse

Eva Ravn Møenbak, formand for Dansk-Jødisk Venskab

Tværkirkelige bedemøder for Israel "Bed om fred for Jerusalem"

(Salme 122,6)

Møderne, der ledes af Eva Ravn Møenbak, er åbne for alle interesserede. Til hvert møde er der informationer fra Israel.

**Den 3. onsdag i måneden er der
bedemøde for Israel**

18/12-2013,

16/1, 20/2, 20/3-2014

**Møderne finder sted i
Apostolsk Kirke, Filippavej 3, 1972 Frederiksberg C
Hjertelig velkommen**

Dansk-Jødisk Venskabs arbejde i Israel

Cecilie og Jeremy Longfield sender denne hilsen lige inden deres afrejse til Danmark

Orr Shalom

Orr Shaloms lejr bliver ifølge både børn og personale bare bedre og bedre, og årets Sukkot lejr var ingen undtagelse. Børnene glæder sig til lejrene, som byder på en bred vifte af sjove og lærerige oplevelser og giver gode minder, i rammer hvor den enkelte har mulighed for at få de udfordringer og den professionelle støtte som han/hun har brug for. Den næste lejr finder sted i forbindelse med pesach - den jødiske påske. Orr Shalom-hjemmet i Mevaseret, som støttes af DJV, står overfor store nye udfordringer. Efter tre år som husforældre, har Metal og Omri af hensyn til deres egne børn, valgt at sige op. Parret har et ønske om at blive plejefamilie engang i fremtiden, og på den måde fortsætte samarbejdet med Orr Shalom, men efter tre intense år har familien nu brug for en pause. I Orr Shalom forbereder man sig nu på det forestående forældreskift, da dette i begyndelsen altid vender op og ned på det pågældende hjem, og derfor kræver ekstra opmærksomhed og personale. Nye husforældre er fundet, og de forventes at træde til i løbet af november måned. Lad os i denne omstillingsperiode være med til at huske hjemmet i bøn.

Hjerte Strik

Ved udgangen af Sukkot/løvhyttefesten begynder man som del af den jødiske liturgi at bede om regn. Efter en lang og varm sommer, er det endelig ved at blive køligere i Jerusalem, men i skrivende stund har vi endnu

ikke haft mange regnvejrskdage. I Orr Shaloms otte akutte hjem for de 0-5 årige er skabe og skuffer, takket være danske strikkepinde, fulde af varme huer, strømper og trøjer. Hjemmene melder, at de nu har nok til vinteren.

En stor tak fra Orr Shalom og Dansk-Jødisk Venskab til alle jer, som har bidraget til projektet!

Debbie Faier, Orr Shalom
Foto: Jeremy Longfield

Mindedag for de danske jøders redning

Den 1. oktober blev 70-året for redningen af de danske jøder markeret ved en mindehøjtidelighed, som fandt sted på Danmarksskolen i Jerusalem. Tilstede var bl.a. den nytiltrådte

danske ambassadør til Israel, H.E. Jesper Vahr, samt jøder og efterkommere af jøder, som havde været direkte indblandet i denne verdenskendte redningsaktion.

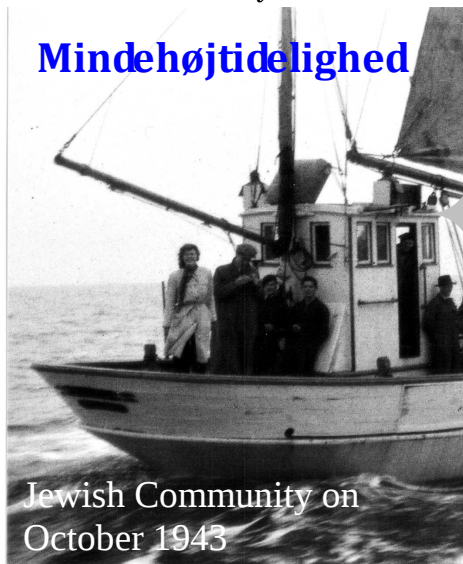
Ud over at mindes den heroiske og unikke historiske indsats som fandt sted i oktober 1943, ærede ambassadøren i sin tale også mindet om dem, som ikke blev reddet til Sverige, de 6 millioner jøder, som mistede livet, modstandsbevægelsen, samt de menige danskere og svenskere, som tog del i aktionen. Af Danmarks omkring 7000 jøder, blev ca. 450 fanget og sendt til Theresienstadt, hvor omkring 50 mistede livet.

Blandt gæstetalerne var også journalist Richard Østermann, som delte sin personlige beretning om sin redning til Sverige, som den dag i dag stadig står levende i hans erindring.

Mindehøjtideligheden blev ledt af Jakob Nielsen, præst i Den Danske Kirke i Jerusalem, og elever fra Danmarksskolen stod for de musikalske indslag. Arrangementet blev afsluttet med fællessangen 'Altid frejdig når du går'.

Forts.s.4

Mindehøjtidelighed

I anledning af 70-året for redningen af de danske jøder til Sverige i oktober 1943 inviterer vi hermed til en mindehøjtidelighed på Danmarksskolen i Jerusalem (Yehuda HaNassi 26, Jerusalem) d. 1. oktober kl. 17.00

Talere: H.E. Ambassadør Jesper Vahr, samt to prominente danske jøder bosiddende i Israel, som vil tage os med tilbage til flugten i Oktober 43, som de oplevede den.

Musikalske indslag ved elever fra Danmarksskolen.

Der vil blive serveret en lettere forfriskning.

Arrangører: Den Danske Kirke i Jerusalem, Ordet og Israel og Dansk Jødisk Venskab.

Billeder fra Mindehøjtideligheden i anledning af 70 året for redningen af de danske jøder. Øverst ses den danske ambassadør. Fotos: Jeremy

Tak for fire år i Israel

Med denne hilsen slutter vi et over fire år langt kapitel i og med Israel - en tid som på mange måder har været berigende. Det var med blandede følelser, at vi i slutningen af oktober drejede nøglen om til lejligheden og sagde farvel til samarbejdspartnere, naboer og venner for at drage mod nord. Vi er taknemlige for den tid, vi fik lov til at bo og tjene i Israel og ser nu fremad mod et nyt kapitel i Danmark. En stor hjertelig TAK for al støtte og forbøn i årene, som er gået. Tak til vores familier for jeres opbakning, og til menigheder og privatpersoner for jeres gæstfrihed og åbne hjerter i forbindelse med vores besøg i Danmark. Og ikke mindst tak til alle jer læsere og medlemmer, som er med til at gøre Dansk-Jødisk Venskabs arbejde i Israel muligt - må Gud velsigne jer for jeres kærlighed og støtte til Israel som folk og land!

Kærlig hilsen
Jeremy og Cecilie

Hilsen fra Israel

Helen og Aage Kornbek, DJV-volontører på handicaphjemmet Maon Nechim i Netanya, skriver om deres ophold

Søndag d. 29. september landede vi igen i Israel, tænk, der var snart gået et år! Vi havde lejet en bil i lufthavnen og kørte direkte til Netanya og Maon Nechim, vi havde begge en dejlig fornemmelse i kroppen, ville de blive glade for at se os igen eller ????

Men vi fik en modtagelse, vi aldrig havde drømt om. Vi skulle hilse på alle, have kys og kram, det var så dejligt at være "hjemme" igen.

Vi fik et andet værelse, men ellers var alt ved det gamle, og vi skulle i gang med arbejdet næste morgen. Personalet var på samme måde, to-tre kys plus et stort kram fra dem alle, det var helt utroligt.

Efter vi havde sundet os, kørte vi ud og handlede lidt ind, og derefter satte vi os op i haven med stearinlys og nød den skønne aften, mens vores venner kørte rundt i deres kørestole på afstand og smilede til os, men vi skulle bare nyde denne skønne aften.

Næste dag fik vi at vide, at fire af beboerne var døde i løbet af året, og det var underligt, for man føler, at det er en stor familie.

Der var gået en lille uges tid, og så blev alle kaldt sammen, hvor de fik at vide, at endnu en beboer var gået bort, men denne gang var det en beboer, som havde været her fra starten og havde en vigtig rolle og betydning for alle, han havde været en slags leder for dem. Han havde været på hospitalet et år, hvor han lå i respirator. Men trods det, var der en dyb sorg. Mange af de handicappede brød fuldstændig sammen, og det var hårdt at se.

På udflugt

Smykke
udsalg
på Maon
Nechim

På tur

Vi fik tildelt de samme opgaver som under vores sidste volontør-ophold, og så føler man, at vi slet ikke havde været væk. Alle de rutiner, vi havde fra forrige gang, var sat i gang.

Onsdag skulle vi på tur. Vi blev hentet af en stor bus og kørte til Tel-Aviv og derefter i Zoo, det var en oplevelse. Næste dag var vi inviteret til et kæmpe bryllup (700 mennesker) på et fornemt hotel i Tel-Aviv. Det var et meget ortodoks bryllup med mange ceremonier, bl.a. dansede kvinderne adskilt fra mændene med en stor skærm, men der var en utrolig stemning og livsglæde. Der blev serveret så meget mad, så man kunne kun tage lidt af det forskellige.

Men de blev godt gift, og der blev sunget og spillet, der var to live orkestre, en sanger (kantor), som var hentet fra USA, og der blev danset og spist og danset til sent på natten. Ja man må sige, at det virkelig er en oplevelse at være volontør.

Vi nyder at være tilbage og oplever så meget og får mange dejlige venskaber. Der er nye tiltag på stedet, og i haven er der kommet en del bænke og borde, så stedet ligner mere en kibbutz end en institution. Her er fire volontører, og to af dem bor her. Det er unge mennesker, der er volontører i stedet for at være i hæren. Der er ligeledes mange frivillige, som er holdt op med at arbejde, og det er skønt at opleve, at de så bruger tid her.

Lige inden vi tog af sted gik det på plads med lommepenge. De israelske myndigheder havde

påtænkt at fjerne beløbet, grundet økonomien - lige som hos os. Denne gang får vi ikke kontanter udbetalt men en check, det er lidt mere problematisk, men pyt, det er ikke derfor vi er her! Det er stadig dejligt varmt, og vi er ude det meste af tiden.

Hilsen Helen og Aage

Ronit er en solstråle, trods sit handicap.

Ronit Azar er 48 år og er en solstråle trods sit handicap. Hun kan ikke bruge benene eller hænderne, kører i en el-kørestol og styrer med den ene hånd, som også er svag. Hun er den førstefødte, senere fik hun to søstre og en bror. Ronits forældre er fra Irak, men hun er født i Israel.

Da hun blev født, kunne man ikke umiddelbart se, hun var handicappet, men senere fandt lægen ud af, at der var noget galt, men hvad det var, kunne de ikke finde ud af. Ronit har gået i en speciel børnehave og skole, og da hun var 18 år, kom hun til Maon Nechim. Her begyndte hun at male med sine hænder, da hun på det tidspunkt kunne bruge dem. Det er først senere, at hun er begyndt at male

med munden. Hun er blevet gift her med Michel og har været det i 22 år. Hun er meget dygtig til at male med munden og er med i en international malerklub for alle, som maler med munden eller foden. Her på stedet er der en volontør, som hedder Sandra, der kommer og hjælper dem som maler. Det er en hobby for Sandra, og en gang tog hun en gruppe med til London, hvilket var en stor oplevelse for Ronit og de andre. I år har ægteparret været en tur i Irland. Det var første gang for Michel, da han aldrig havde været ude at rejse før, og han havde sin egen hjælper med, og Ronit havde sin søster med, og det var en privat rejse. Ronit er altid meget glad og hjælpsom, og hun gør alt for at have et normalt ægteskab, som andre har. Hun tænker ikke på sig selv som handicappet, men tager det bedste fra livet - hvorfor skal man tage de dårlige ting?!

Fotos: Helen & Aage Kornbek

Ronit og Michel Aznar

Dansk-Jødisk Venskabs Israelstævne fandt i år sted den 2.-3. november og også i år var Evangelieforsamlingen rammen om stævnet i København. Stævnets tema var "Ban Herrens vej".

Greta Axelsen

Det første af de tre møder, der blev holdt om lørdagen, begyndte kl. 14 og Eva Ravn Mønbak, der er formand for DJV, ledte mødet. Prædikant og forfatter Hans P. Pedersen var indbudt til at tale over emnet "Ban Herrens vej", fra Esajas Bog 40, 3-11. Det var et fint og berigende budskab, som var belyst ud fra det profetiske ord og gav stof til eftertanke. Vi håber senere at kunne bringe Hans P. Pedersens tale her i bladet.

Hans P. Pedersen

På eftermiddagsmødet kl. 16 talte Cecilie Longfield om arbejdet i Israel, og det er altid godt med friske input fra mennesker, der lige er kommet hjem fra Israel og brænder for sagen. Cecilie og Jeremy har været DJV's udsendinge til Israel i godt fire år.

Eftermiddagsmødet bød på en ændring i forhold til programmet, hvorfor tre personer hver havde et kort indlæg om det "at være volontør *for* Israel *i* Danmark". Det var Marvel Gulbrandsen, og Edith Theis-Nielsen, og undertegnede, der hver på sin måde har været - og er - volontør for Israel i Danmark.

Eva Ravn Mønbak

Fotos fra stævnet ved Marvel Gulbrandsen og Eva Ravn Mønbak

Kirsten Graversen, bestyrelsesmedlem i DJV, stod for serveringen ved stævnet.

Mellem de første to møder var der kaffe og kage, og inden lovsangs-aftenen, som fandt sted i Apostolsk Kirke på Filip-pavej, blev der serveret suppe for alle deltagere. Samtalen gik livligt ved bordene og folk hyggede sig.

På eftermiddagsmødet talte Cecilie Longfield om Dansk-Jødisk Venskabs arbejde i Israel

Filip Graversen, der er medlem af DJV's bestyrelse, ledte eftermiddagens møde

Greta Axelsen

Marvel Gulbrandsen

Edith Theis-Nielsen

At være volontør for Israel i Danmark var et emne på eftermiddagsmødet, og her deltog de tre ovenstående personer: Greta Axelsen, Marvel Gulbrandsen og Edith Theis-Nielsen.

Til de to møder lørdag blev lovsangen ledet af Harald Gregersen og fire dygtige unge mennesker. En rigtig god lovsangsgruppe, som sang og spillede til Herrens ære. Tak til jer alle for jeres medvirken til et godt og berigende stævne.

Harald Gregersen og lovsangsteamet i aktion.

Lovsangsaftenen

blev ledet af Eva Ravn Mønenbak og Jeremy Longfield og bandet stod for lovsangen. Fire personer bad helt specifikke bønner for Israel denne aften. Det blev en rigtig dejlig aften, hvor vi mærkede Guds nærvær. Tak til jer alle - og ikke mindst Jeremy og bandet, som også medvirkede ved DJV-stævnet sidste år.

Der var maleriudstilling af Greta Axelsen, og der var gang i salg af malerier, kort og bogmærker. DJVs blade lå også på bordet til gratis uddeling. Tak til alle, der købte og også på denne måde var med til at støtte Dansk-Jødisk Venskabs arbejde i Israel.

Søndag formiddag talte Jeremy Longfield i Evangelieforsamlingen over emnet: "Lovsangens betydning". Dette blev så afslutningen på årets stævne.

Jeremy tolkes af Beate

Jerusalem - et gensyn

Af Edith Theis-Nielsen

Det var en euforisk fornemmelse at opleve Jerusalem, som jeg ikke havde set siden 1988. En aromatisk duft hang over byen de første dage, solen skinnede, og temperaturen var helt tilpas. Jeg boede på det norske gæstehjem, *Bet Norvegia*, i et roligt, centralt kvarter. Her var der aften-hygge. Om morgenen andagt og stort fælles morgenbord. Der er kun 20 værelser, så det var som at tilhøre en stor familie.

Israelske venner

Formålet med turen var at besøge israelske venner fra min tid som volontør i 1984/85. Deres gæstfrihed var overvældende, de besøgte mig, kørte mig rundt til mange nye steder, og det var skønt at være sammen igen. Mine israelske venner er gamle, de rejser ikke mere til Europa, hvor vi hidtil har mødtes. Den ene familie har en kristen nepalesisk kvinde boende, hun bliver behandlet som husets datter og er enormt hjælpsom med personlig pleje. En anden israelsk ven har haft en indisk mand boende til at hjælpe sig og er på udkig efter en ny. Sådan gør de gamle, velstillede israelere for at forhale

det tidspunkt, hvor de måske (og helst ikke!) skal på plejehjem. Mine venner er bekymrede over, at den sociale ulighed i Israel er blevet en del større gennem årene og ser det som et stort problem for landet. Huspriserne og andre priser er meget høje i forhold til lønningerne. Mine venner taler ikke om fredsforhandlingerne, dem er de skeptiske over for.

Nyt i Jerusalem

Jeg havde sat mig for også at se det nye i Jerusalem. Jeg havde forventet store forandringer, men sådan var det ikke helt. Ganske vist så jeg det nye flotte indkøbscenter, Mamilla, og det nye, eksklusive og ekstremt dyre boligkvarter David's Village. Flere steder ved Jaffa Gate, Damascus Gate og den gamle by var der renoveret men nænsomt. I

Pisgat Zeev, en ny bydel

Jerusalem er det pålagt at bygge med ens sandfarvede sten, så stilen passer med det gamle. En israelsk ven viste mig, at flere huse på Jaffa St. har fået en ekstra etage; det ville jeg ikke selv have bemærket, fordi det er gjort så fint.

Der er flere nye veje, og en omfartsvej forbinder den nordlige og sydlige del af byen. *Light Rail* - en slags tog-sporvogn med nem adgang for rullestole fra perroner på gaden - forbinder den østlige og vestlige del af byen. Og denne gang var det muligt også at gå en tur ned ad Salah E-Din i den

arabiske bydel. Jeg så nye bydele: Pisgat Zeev og det smukke Mevasseret 10 km uden for byen. På det nye udstillingsareal ved *First Railway St.* så jeg en meget morsom fotoudstilling af Zvi Koren. Hans billeder viser kontrasten mellem det ortodokse og det moderne Israel. Her var restauranter, cafe, legeplads og udlejning af både almindelige og ualmindelige cykler. Og her faldt jeg i snak med en amerikansk jøde på en bænk, hvor vi drøftede tro og sammenhængen mellem jødedom og kristendom.

Fort. S.10

David's Village, et nyt, dyrt beboelseskvarter

Promenade ved bymuren

Under mit besøg var der kommunevalg 22/10, hvor stemmeprocenten blev 43 pct. på trods af intens reklame i gaderne for, at folk skulle stemme. I Jerusalem og andre store byer var stemmeprocenten en del lavere, mens den var meget høj i Israels arabiske byer, som gennemgående er mindre, og hvor man gør valgdagen til en fest ifølge en beskrivelse i *Jerusalem Post* dagen derpå.

Gensyn med fortiden

Turen var et nostalgisk tilbageblik med besøg ved det område, hvor jeg arbejdede som volontør og Gilo, hvor jeg havde boet. Desuden det meget smukke Ein Kerem, hvor Johannes Døberen er født, og udsigten er storslået. Her er masser af gode restauranter, som er proppet med folk fredag-lørdag. I dag er Ein Kerem et tilholdssted for kunstnere med flere små kunst- og souvenir butikker.

Meget fungerer bedre end, da jeg boede der. Fx telefoni, og busserne er ikke nær så overfyldte som i 80'erne, Jaffa St. er blevet gågade med *Light Rail*. En App til min iPhone, *Jerubus*, gjorde det meget nemt at finde rundt på egen hånd. Der er mere skiltning, og flere taler engelsk end tidligere. Dog havde jeg forinden købt en glimrende App, *Ma Kore*, med hebraisk parlør,

som er den bedste af dem, jeg hidtil har afprøvet. Desuden er Neshers mini-bus service fra lufthavnen velfungerende og billig.

Bøn for Jerusalem og Israel

Gensynet med Yad Vashem var fantastisk. Der er udvidet så meget, at jeg efter fire timer stadig kun havde set knap halvdelen. Jeg brugte især tiden på det udendørs område, som er stort, smukt, tankevækkende og til tider en intens

følelsesmæssig oplevelse. Der er stof til mindst en hel dags besøg.

Jeg gik også på bymuren ved Jaffa Gate, hvor jeg stødte på en hollandsk gruppe, som bad for byen med fokus på Salme 83, Hosea 11,10-11 og Esajas 43. En hollandsk gæst på Bet Norvegia fortalte mig, at for fem år siden startede en hollænder en fast daglig bedestund for alle interesserede på bymuren kl. 8:30 ved Jaffa Gate. Jeg er også blevet mindet om, hvad en messiansk jøde for nogle år siden påpegede: at Messias kommer først tilbage, når det etablerede, jødiske religiøse lederskab accepterer ham, jf Matthæus-evangeliet 23,39.

Fotos. Edith Theis-Nielsen

Yad Vashems Holocaust History Museum

Jaffa St. Gågade med Light Rail

Kvittering for gaver og kontingenter til Dansk-Jødisk Venskab

September 2013:

Bodil & Niels Madsen 100, Elding 600, Tage Barrit Nielsen 150, Kirsten Jønsson 300, Evangeliekirken 1000, Inge & Kim Thinggaard 135, Bente Hammer 1000, Helge Lynge Jensen 1400, Anette J. Pugh 300, Mogens Mølgaard-Andersen 200, Lis & Johan Due 1000, Kristina & Jan Poulsen 250, Anonym 100, Kirsten & Tommy Vestesen 200, Else Agerskov 300, Else & Jens Erik Pedersen 200, Brian Kallehauge 200, Eva & Ove Stage 100, Anna M. Becker 900, Anonym 1500, Bente E. & Johannes Hauge 500, Annette Madsen 200, Carly Anita Fjeldborg 100, Ketty Rasmussen 200, Torben Gørgens 300, Ole Jensen 300, Inger Margrethe Blomhøj 2500, Ninna Pedersen 1000, Anita Nørgaard 100, Levi A. Hansen 300, Esther Sørensen 500, Erna Møberg Hansen 1000, Martha Hansen 1000, Marta & Johnnie Gregersen 400, Niels E. Flensted-Jensen 100, Kirsten Steffensen 100, Levi Randrup 300, Lilly Nielsen 150, Ruben Juul Nielsen 250, Edith Jensen 500, Kirsten Mogensen 2100, Exodus MC 500, Hanne Jensen 150, Anonym 10836, Jørgen Vagn Pedersen 2000, Helga Nygaard-Nielsen 1000, Clara Pogoriler 100, Carlo Jensen 200, Søren Bøgel Pedersen 150,

Oktober 2013

Michael Bramming 100, Inge & Poul Møller Hansen 100, Hann B.Nygaard Borella 100, Hava & Bjørn Andersen 150, Niels Kristiansen 500, Anonym 1500, Tage Barrit Nielsen 150, Kirsten Jønsson 300, Evangeliekirken 1000, Elding 600, Inge & Kim Thinggaard 135, Else & Jens Erik Pedersen 200, Lis & Johan Due 1000, Else Agerskov 300, Anonym 100, Kristina & Jan Poulsen 250, Eva & Ove Stage 100, Lene Dige 100, Connie Christensen 1000, Brian Kallehauge 200, G. & H. Marsbøll 200, Anette J. Pugh 300, Kirsten & Tommy Vestesen 200, Erling Kristensen 100, Lissi Ankjær Nielsen 500, Erik & Grethe Sørensen 200, I. Jørgensen 275, Margit Pedersen 500, Harriet Guttermann 200, Anita Nørgaard 100, Levi Hansen 300, Eva Johanne Nielsen 200, Egon Falk Lauritsen 500, Torben Gørgens 300, Lilly Nielsen 150, Grethe E. Dohn 150, Annette Madsen 100, Bjarne Vestergaard 100, Inger Margrethe Blomhøj 2500, Niels Flensted-Jensen 100, Anonym 300, Ketty Rasmussen 200, A.V. Moos 1000, Exodus MC 500, Margrethe Bruus 300, Edvard Søgaard Nielsen 100, BBK Næstved (Eva R.M. 20/10) 2000, Hanne Jensen 150, Elin Eriksen 100, Kaja Redam 200, Janne Jensen 400, Tove Sandborg Olsen 500, Ninna Pedersen 1000, Ole Jensen 300, Anonym

16.200, Svend Erik Thøstesen 150, Solveig Irene Svenningsen 200, Søren Bøgel Pedersen 150, Kate Ramild Jørgensen 200, Irene Bjerre 1000

September og oktober 2013:

Cecilie og Jeremy Longfield, Jerusalem:
Mrk. "Ekko" 200

Fattige og nødstedte jøder:

Karl Aage Hagsteen 800, Kirsten Genach 500 "AKI", Mrk. BVJ 16200, Edith Sørensen 550, Anette Clausen 100 "Orr Shalom", Inge Elise Larsen 1000, Gudrun Larsen 400 "Orr Shalom", Hilda Nielsen Madsen 700, Kathleen O'Neill 400, Margaret O'Neill 300, Kristent Fællesskab, Valby 1000 "Orr Shalom", Kirsten Genach 500 "AKI"

Chanuka:

Bjarne A. Madsen 100, Svend Erik Larsen 2000, Willy Møller Jensen 100, Else & Jens Erik Pedersen 500, Dunja Vilja Novak 400, Anonym 2046, Svend Viggo Højegaard 150, Jørgen Dahl Grønbæk 1000, Esther Sørensen 500, Otte Oluf Olsen 100, Rita & Flemming Madsen 500, Birgit Ebdrup Davino 100, Kirsten Mogensen 2000, Kate Ramild Jørgensen 1000,

Træer i Israel: Israelskredsen i "Salem" 500,

Messianske jøder: Kathleen O'Neill 500, Margaret O'Neill 400,

Bombeskjul: Mrk. S 5000

Bankbidrag retur 51

Kære venner

Hjertelig tak for alle indkomne gaver her i efteråret. Vi er taknemlige for et hvert bidrag - stort eller lille. Som I har læst på side 2 er der en indsamling i gang i forbindelse med jødernes Chanukafejring. Vi i mange år har kunnet yde hjælp til arbejdet i Israel til støtte og gavn for de mennesker, der har behov for hjælp. Det vil vi gerne fortsætte med i det kommende år, men uden *vore bidragydere* går det ikke.

Vi vil gerne invitere alle bladets abonnenter til også at blive medlem af DJV, hvis du ikke allerede er det. Et medlemskab koster 100 kr. pr. år. Du kan benytte det indhæftede girokort til både gavebidrag og medlemskontingent. På forhånd mange tak.

**Med venlig hilsen - Shalom
Vagn Møenbak
kasserer**

Boganmeldelse

Tumlingen

Harry Altschul

398 sider – 198 kr.

Forlag Underskoven

Tumlingen er en særdeles velskrevet og letlæst bog om to jødiske familier, som kom til Danmark i begyndelsen af 1900-tallet på flugt fra pogromerne især i Rusland og Polen. Den bygger dels på fiktion, dels på virkelige hændelser.

Harry Altschul beskriver de to familiers hverdagsliv og deres udfordringer med dominerende svigerfamilier og indbyrdes fordomme polske og russiske jøder imellem. Hans levende og spændende beskrivelser illustrerer også sammenholdet og kærligheden, der overvinder alt, og læseren får et fint indblik i datidens jødiske kultur. På nuanceret vis flettes 30'ernes tiltagende antisemitisme ind, om end Danmark også er det fredelige land, som de to familier føler sig forpligtede til at integrere sig i. Dog lever første generation med sprogsproblemer og kulturchok.

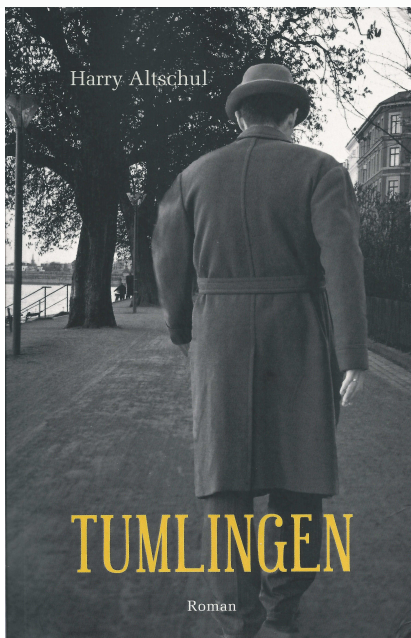
Bogens hovedperson, Moritz, er anden generation, søn af russiske forældre. Han er en driftig forretningsmand, som tager beslutninger impulsivt og dristigt, men rejser sig altid op igen efter nedture som en tumling. Han er gift med Rebecca, datter af polske forældre. Hun kæmper for at føle sig ligeværdigt behandlet og respekteret. Handlingen afspejler en anden tidsepoke, hvor kvindernes plads og forholdet mellem generationerne var en hel del anderledes end i dag. Netop derfor kan det være godt at se tilbage; handlingen foregår i perioden 1920'erne frem til tyskernes besættelse af Danmark i 1940, hvor Moritz omsider er økonomisk konsolideret og standser op for at overveje sit liv. Det fører til, at han træder i karakter og sørger for, at begge familier kan komme i sikkerhed til Sverige.

Forfatteren, Harry Altschul, er født 1927 som tredje generations indvandrer af russiske jøder. Han er civiløkonom fra Handelshøjskolen. Efter nogle år som kontorchef åbnede han en kunsthandel med ældre malerier, som han drev frem til 1985.

Anmeldt af Edith Theis-Nielsen

Edith Theis-Nielsen er cand.polit. og teologi uddannet på en tværkirkelig bibelskole, SALT i København og Sverige. Hun har arbejdet 39 år som statistiker, men tog i 1984-85 orlov for at være DJV volontør i Jerusalem, hvor hun arbejdede på et alderdomshjem og i en besøgstjeneste for ældre.

PP B

DANMARK
ID NR. 47420
Maskinegnet adressering

Udgiver:
Dansk-Jødisk Venskabs
Postboks 19
DK-4171 Glumsø